

ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Δέν είναι μακρὰ ἡ διήγησίς μου, ἀλλ' ὅμως ἀληθής. Ἴσως οἱ μᾶλλον δὺσπιστοὶ ἢ οἱ ὀλιγώτερον εὐπιστοὶ διαστείλωσιν εἰς εἰρωνικὸν μειδιάμα τὰ χεῖλη. Ἐγὼ ἐν τούτοις θα τὴν διηγηθῶ, ἀπλούστατα ὡς συνέβη μόνον καὶ μόνον εἰς ὕστατον μνημόσυνον μιᾶς εὐγενοῦς καρδίας. Γνωρίζω ὅτι μόνον ὅσοι αἰσθάνονται πιστεύουσι καὶ διὰ τοῦτο μόνον πρὸς αὐτοὺς ἀποτείνομαι.

Ἐἴχομεν διέλθει ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ παρὰ ταῖς οἰκογενείαις ἡμῶν τὰς θερινὰς διακοπὰς καὶ ἤδη συνηντῶμεθα πάλιν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ, ὅπερ ἔξερεν ἡμᾶς εἰς Ἀθήνας. Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας σύντροφοι ἐν τῇ μελέτῃ, ἀχώριστοι ἐν ταῖς παιδιαῖς διήλθομεν τὸ γυμνάσιον, ὃ Ἀλέξανδρος καὶ ἐγὼ ἐν στενῇ πρὸς ἀλλήλους φιλίᾳ, ἐνισχυομένη ὑπὸ τῆς ὁμοιότητος τοῦ χαρακτῆρος μας. Ἡ ἀγάπη δ' αὐτὴ ἔτι μᾶλλον ἐξιδανικεύθη κατὰ τὴν φοιτητικὴν ἡμῶν ζωὴν μολονότι ἐκεῖνος μὲν ἐτρέφθη ἐπὶ τὴν λατρείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐγὼ δ' ἠκολούθησα τὴν Θέμιδα.

Ἡ νύξ ἦτον ὠραία καὶ σεληνοφώτιστος· μόλις ἔπνεεν ἀνεπαίσθητός τις αὔρα ἐλαφρὰ ὡς ἀναπνοὴ τῆς κοιμωμένης φύσεως, ἡ δὲ θάλασσα ἦτο λεῖα καὶ στίλβουσα, ὡς παμμέγεθες κάτοπτρον. Οἱ συμπλωτῆρες πάντες πρὸ πολλοῦ εἶχον ἀποκοιμηθῆ, μόνοι δὲ ἡμεῖς οἱ δύο ἐμένομεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἀπατῶμαι, δὲν ἤμεθα μόνοι. Συντρόφους εἴχομεν τὰς μυρίας ἡμῶν ἀναμνήσεις, τὰς ἀπείρους ἡμῶν ἐλπίδας. Νέοι ἐνθουσιῶδεις, διανέμοντες ἐξ ἡμισείας τὰς ὥρας ἡμῶν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ποιήσεως, δὲν εἴχομεν εἰσέλθῃ ἀκόμη εἰς τὴν πνιγερὰν ἀτμόσφαιραν, ἣτις καλεῖται πρακτικότης. Ἐπομένως οἱ δὲν ἄπορον εἶν μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις ὁ διάλογος ἡμῶν κατέληξεν εἰς τὸν ἔρωτα.

— Μὴ μοῦ κατακρίνης, τῷ ἔλεγον τὸ κῆσθημα τοῦτο. Δὲν εἶναι νόσος, ἀλλ' ἀνάγκη τῆς νεότητος. Ἀλλοίμονον εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον, ὅστις οὐδέποτε ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του πάλλουσαν ἐπὶ τῇ θεᾷ προσφιλοῦς προσώπου. Ἡ ψυχὴ του, ἀπρόσιτος εἰς τὸ γλυκύτερον τῶν αἰσθημάτων, ἔσται βράχος ἀπότομος καθ' οὗ θὰ συντρίβηται πᾶν εὐγενὲς φρόνημα.

— "Όχι, όχι! Ἐπανελάμβανεν ὁ Ἀλέξανδρος προτιμώτερος ὁ ἠθικὸς θάνατος, παρὰ ἡ θεραπεία δια φαρμάκου δηλητηριάζοντος ἀνιάτως τὴν ψυχὴν.

— "Ὡστε τί συμπεραίνεις;

— "Ὅτι ὁ ἔρωσ εἶναι ἡ καταστροφή.

— Καὶ ἐγὼ ὅτι εἶναι ἡ σωτηρία...

Τῶν συνεπιβατῶν τις ἀνελθὼν εἰς τὸ κατάστρομα καὶ πλησιάσας ἡμᾶς διέκοψεν ἐκεῖ τὴν συζήτησίν μας. Ἦδη ὑπέφωσκεν ἡ ἡλὼς καὶ μετ' ὀλίγον εἰσερχόμεθα εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς.

Πρῶτος τὸν ὁποῖον συνήνησα ἦτον ὁ Ἀλκιβιάδης. — Ἐπὶ τῇ θέᾳ του ἐδίστασα ὀλίγον ἀλλ' αὐτὸς πρῶτος μὲ περιέβαλεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ θερμὸν ἀντηλλάξαμεν φίλημα.

— Καλῶς ἦλθες, καλῶς ἦλθες, μοὶ ἐπανελάμβανε σφίγγων ἐγκαρδίως τὴν χειρὰ μου ..

Ἐγὼ παρετήρουν αὐτὸν ἐκπληκτος. Παράδοξος μεταβολὴ εἶχε συντελεσθῆ ἐν αὐτῷ. Τὸν εἶχον ἀφήσει ἀτημέλητον, βυπαρὸν πάντοτε μέχρι κυνικότητος καὶ ἤδη εὑρισκον ἐν αὐτῷ τύπον κομψευομένου νεανίου τοῦ συρμοῦ. Φαίνεται ὅτι τὴν ἀπορίαν μου ταύτην ἐδήλουν ἐκφραστικώτατα οἱ ὀρθαλμοὶ μου, διότι ὁ Ἀλκιβιάδης ἐπανέλαβε.

— Μὲ εὐρίσκεις διαφορετικόν, αἶ;

— Τί νὰ σοῦ εἰπῶ, φίλε μου, ἀπήνησα μειδιῶν ἐξωτερικῶς τοῦλάχιστον βλέπω μεγάλην μεταβολήν.

— Ἦν τὴν ἰδέῃ καὶ ἐσωτερικῶς. . . .

Δὲν ἐπρόφθασα νὰ τῷ ἀπαντήσω διότι κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν γνωστή μοι κυρία μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, περικαλλοῦς δεκαοκταετίδος σουλφίδος, κατήρχετο τὴν ὁδὸν Σταδίου καὶ διήλθεν ἐμπροσθεν ἡμῶν. . . Παρεμέρισα ὀλίγον καὶ ἐχαιρέτισα τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης ἀλλ' ἐρυθριῶν καὶ ἐν προφανεῖ ταραχῇ. Τὸν παρετήρησα τότε.

— Γνωρίζεις τὴν κυρίαν αὐτήν; μὲ ἠρώτησε θέλων νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀμυχανίας, ἐν ἣ εὐρίσκετο.

— Μάλιστα εἶναι ἡ κυρία Α. . . καὶ ἡ κόρη τῆς.

Δὲν ἀπήνητησεν, ἀλλὰ μὲ παρετήρει ὡσεὶ διστάζων νὰ ὁμιλήσῃ, ἐνῶ ἐγὼ ὅστις ἐγνωρίζον τὸν χαρακτῆρά του, μάτην ἐπειρώμην νὰ πείσω ἑμαυτὸν ὅτι ἐννοῶ περὶ τίνος πρόκειται.

— Βλέπεις τὴν κόρην ἐκείνην; μοὶ εἶπεν ἐξαίφνης ὁ Ἀλκιβιάδης παρακολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματος τὰς δύο γυναῖκας. Ἔλα μαζί μου, ἔλα, ἔχω πολλὰ νὰ σοῦ ἐκμυστηρευθῶ.

Καὶ λαθῶν τὸν βραχιονά μου μὲ ἔσυρεν ἐκόντα ἄκοντα ἐπὶ τὰ ἔγνη τῆς κόρης τῆς ὁποίας ἀκόμη διεκρίνετο ἐρρῦθμως κινούμενος ὁ ἐπιχαρίτως πίπτων ἐπὶ τῶν νώτων καστανὸς πλόκαμος. Ναὶ ἐνῶ τὰ κύματα τοῦ πλήθους ἀνήρχοντο καὶ κατήρχοντο τὴν ὁδὸν Σταδίου, αὐτὸς, ἀδιάφορος πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο ἐκείνη, ἐκλινεν ἀδιαλείπτως εἰς τὸ οὖς μου καὶ διηγεῖτο, διηγεῖτο χωρὶς νὰ ἐξαντληται τὴν ἱστορίαν... τοῦ ἔρωτός του.

Ὁ Ἀλκιβιάδης ἦτον υἱὸς πτωχοῦ ἐπαρχιώτου οἰκογενειάρχου, μόλις κατορθοῦντος διὰ τῶν γλίσχρων ἐσόδων του νὰ συντηρῇ πολυμελῆ οἰκογένειαν. Τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς του ἐπεράτωσεν ἐν τῇ πόλει ἐν ἧ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἐγὼ διεμενομεν, μόλις ἀποζῶν ἐκ τοῦ εὐτελοῦς μνηναίου, ὅπερ ὁ πατήρ του τῷ ἀπέστελλεν. Ἡ ἀγαθότης του, ἡ προσήγεια καὶ ἐπιμέλειά του μᾶς εἶχε τοσοῦτῳ ἐλκύσει πρὸς αὐτὸν καὶ τοσοῦτῳ στενωῶς συνεδέθημεν, ὥστε πάντες οἱ συμμαθηταὶ μᾶς ἐγνώριζον ὑπὸ τὸ σύνθηρες ὄνομα «Οἱ τρεῖς σωματοφύλακες». — Ἄλλ' εἶτα ἐπέπρωτο νὰ θρηνησωμεν διὰ τὴν στέρησίν του. Κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις διαμονὴν κακαὶ συναναστροφαὶ παρέσυραν αὐτὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε λησμονήσας πᾶν ἄξιοπρεπὲς αἴσθημα καὶ περιφρονῶν τὰς συμβουλάς καὶ προτροπὰς ἡμῶν, ἐγκατέλιπε τὴν μελέτην τῆς ἐπιστήμης του καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν οἰνοποσίαν καὶ τὴν κραιπάλην, δαπανῶν οὕτω τὸ ἐλαχιστον εἰσόδημα, ὅπερ ἀπελάμβανεν ἐκ τῆς ἐργασίας του. — Εἶχεν ἤδη ἀπομακρυνθῆ τῆς φιλίας ἡμῶν καὶ ἀφοῦ πολλάκις μάτην ἐπειράθημεν νὰ τὸν ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν εὐθεϊαν ὁδὸν, ἠναγκάσθημεν νὰ τὸν θεωρήσωμεν ἀπολωλότα.

Ἐν τούτοις δὲν γνωρίζω ποία σύμπτωσις τὸν ἔφερεν ἐνώπιον τῆς νεανίδος ἐκείνης. Τὴν εἶδε, τὴν ἠγάπησε καὶ τοῦτο μόνον ἤρκεσεν ὅπως ἀποταχθῆ τῷ προτέρῳ βίῳ. Εἶχε δίκαιον εἰπῶν ὅτι ἡ ἐπεληθούσα αὐτῷ μεταβολὴ δὲν ἦτο μόνον ἐξωτερικὴ ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικὴ. Ἐν τῇ καρδίᾳ του, ἡ φλόξ τοῦ αἰσθήματος ἐκείνου κατέκαυσε πᾶσαν ὕλην βορβορώδη μόνος ἤδη σκοπὸς παστῶν τῶν πράξεών του ἦτο νὰ καταστῇ ἄξιος αὐτῆς. Ἀπετροπιάσθη τοὺς φίλους καὶ συντρόφους τῆς κτηνώδους ζωῆς, ἦν ἐπὶ τρία ἔτη διήνυσε καὶ τότε ἀνεμνήσθη τῶν προτέρων φίλων του καὶ ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας μας.

— "Αχ! 'Ανεύρομεν καὶ πάλιν τὸν φίλον μας, μοὶ ἔλεγεν ἐνίοτε ὁ 'Αλέξανδρος.

— Αἶ, ζήλε μου, τῷ ἀπεκρινόμεν ἔγὼ μειδιῶν, ἐνθυμεῖσαι τὸ συμπέρασμα μου; Ὁ ἔρωσ διασώζει.

* * *
Ἡ τελευταία νύξ τῶν 'Αποκρέω εἶχε παρέλθει ἐν κόμοις καὶ ἀλαλαγμοῖς. Ἦτο ἤδη πρῶτα ὅτε ἐπέστρεψα εἰς τὸ οἶκημά μου κατὰ κόπος καὶ ἐξηνητημένος μεθ' ὀλόκληρον πανυγίδα χοροῦ καὶ συμποσίου. Ἦτοιμαζόμενη νὰ κατακλιθῶ, ὅπως ἀναπαυθῶ ἐπὶ τινὰς ὥρας, ὅτε τὰ βλέμματά μου ἔπεσαν ἐπὶ τινος δευτέρου, ὅπερ εἶχε τις ἀφήση, φαίνεται, ἀφ' ἑσπέρας ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. 'Ανεγνώρισα τὸν χαρακτῆρα τοῦ 'Αλεξάνδρου καὶ ἀνέγνωσα μετὰ συγκινήσεως «Φίλτατε, τρομερὸν δυστύχημα μᾶς κατέλαθεν ἐξ ἀπροόπτου. Ἐσχάσαμεν καὶ πάλιν τὸν φίλον μας 'Αλκιβιάδην. Μόλις ἀναγνώσης τὸ παρὸν, σπεύσον νὰ ἴδῃς τὴν συμφορὰν».

Ἐμεινα κεραυνόπληκτος. Μυρίαί σκέψεις κατέπληξεν τὴν διανοίαν μου καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠδυνάμην νὰ τὰς συναρθρώσω. Ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος περίπου παρασυρθεὶς ἀπὸ τὴν τύρβην τῶν ἑσπερίδων καὶ τῶν διασκεδάσεων δὲν εἶχον ἴδει τὸν 'Αλκιβιάδην. — Ἐγνώριζον ὅτι ἠγάπα ἄνευ ἐλπίδος, διότι ἡ κόρη ἦς ἠρᾶτο ἦτο πολὺ ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως καὶ πολὺ πλουσιωτέρα, ἐγνώριζον ὅτι ἔδαπάνα πολὺ ἀνώτερα τῶν πενιχρῶν πόρων του, ὅπως ἐνδύηται καλῶς καὶ φαίνεται ἀξιοπρεπῆς ἐνώπιον ἐκείνης καὶ ὅτι πολλὰκις, σχεδὸν πάντοτε ἐγευματίζε διὰ τοῦτο καὶ ἐδείπνει μὲ ξηρὸν ἄρτον· ἐξ ὑπερβολικῆς δὲ ὑπερηφανίας δὲν ἤθελε νὰ μεταβαίνωμεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἢ μᾶλλον εἰς τὴν τρώγλην, ἐν ἣ διέμενε, κειμένην πέραν τῶν Πευκακίων εἰς τὴν ἄκραν τῆς πόλεως. Ἀνεμνήσθη τοῦ ἀλαζόνος καὶ ὀρηκτικοῦ χαρακτῆρός του καὶ συνεπέρανα ὅτι εὐρισκόμενος ἐν οικονομικαῖς στενοχωρίαις καὶ μὴ θέλων νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ βελάντια τῶν φίλων του ἀπεφάτισε ν' αὐτοκτονήσῃ.

Ταχὺς ὡς ἀστραπὴ ἔδραμον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ 'Αλκιβιάδου. Δύο γραῖδια ἔσαντο παρὰ τὴν θύραν ἀδολεσχῶντα.

— Τὸ καυμένο τὸ παιδί! ἔλεγεν ἡ μία. Νομίζεις πῶς εἶχε τὸ νοῦ του νὰ μὴν πληρώσουν οὔτε σαβανώστρα....

— Ἐγὼ ἐκατάλαθα πῶς καὶ θὰ τρέχη, ποῦ ἔβλεπα τὴν κάμαρά του κατὰ κλειστὴν τῶρα τρεῖς ἡμέραις....

Δὲν ἤθελον περισσότερον. Πᾶς δισταγμός μου πλέον ἐξέλιπε καὶ εἰσῆλθον. Οἶον θέαμα! Ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς κλίνης, ἥτις σὺν μιᾷ τραπέζῃ, κεκαλυμμένη ὑπὸ ἀτάκτως ἐρριμμένων βιβλίων, ἀπετέλει τὴν μόνην τῆς φωλεᾶς ἐκείνης ἐπίπλωσιν, ἔκειτο ἄπνους ὁ δυστυχῆς φίλος μας. Φαίνεται ὅτι ἔπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐπιστρέφων ἐξ ἐσπερίδος, διότι ἔφερον ἔτι τὰ μελανὰ τοῦ χοροῦ ἐνδύματα, ὑπόλευκα χειρόκτια καὶ λευκὸν λαιμοδέτην. Ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ αὐτοῦ προσώπου ἐπλανᾶτο ἀόριστός τις ἔκφρασις μυστικῶν ἀλγηδόνων καὶ μειδίαμα πικρὸν ἔμενον ἔτι εἰς τὰ χεῖλη του. Ἡ δὲ δεξιὰ αὐτοῦ χεῖρ ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ στήθους του. Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκάθητο ὁ Ἀλέξανδρος προσβλέπων αὐτὸν μὲ ὀφθαλμούς ὑγροὺς ἐκ τοῦ πόνου καὶ τοῦ καμάτου. Ὀλοκλήρον τὴν νύκτα εἶχε διαμείνει παρὰ τῷ νεκρῷ, ἐνῶ ἐγὼ ἀνύποπτος ἐχώρευον καὶ ἐγέλων. Ἔλαβον τὴν χεῖρα του καὶ ἀκουσίως ἐπέσαμεν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ περὶ τὸν θανάοντα ἐρήμωσις καθίστα ἔτι καταφανεστέραν τὴν ἀνάγκην ἀμοιβαίας ἀγάπης.

Τί συνέβη;

— Ἀνάγνωθι τὴν ἐπιστολὴν ταύτην μοὶ εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος. — Ἔλαβον αὐτὴν ἣν γεγραμμένη ἐν μικρῷ τεμαχίῳ χάρτου, ἀπηυθύνετο δὲ καὶ πρὸς τοὺς δύο μας.

«Ἵμεῖς μόνοι, φίλτατοι, πρέπει νὰ γνωρίζετε τὴν αἰτίαν τοῦ θανάτου μου, ἂν ἀποθάνω. Ἄφετε τὸν κόσμον καὶ ἰδίως τὴν οἰκογένειάν μου νὰ πιστεύῃ εἰς αἰφνιδίαν καὶ ἀνεξήγητον νόσον. — Ἀπόψε πηγαίνω εἰς τὸν χορὸν τοῦ βουλευτοῦ Κ... ὅπου θὰ ἦναι καὶ ἐκείνη. Ἔδωκα καὶ τὸν τελευταῖόν μου ὄβολόν εἰς τὸν βάρπτην διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ χοροῦ καὶ ἀπὸ δύο ἡμερῶν εἶμαι νῆστις. Ὁ πτωχὸς νέος τοῦ Fenillet εὐρίσκετο εἰς θέσιν πολὺ καλλιτέραν μου. — Ἄν ἀποτέλεσμα τῆς συναντήσεώς μας εἶναι ὁ ἔρωσ της — θὰ ζήσω. Ἄν ἡ ἀδιαφορία της — θ' ἀποθάνω. καὶ τότε χαίρετε διὰ παντός. — Καύσατε τὰς ὀλίγας μου ταύτας λέξεις· δὲν θέλω ἐπὶ τῆς γῆς νὰ μείνῃ καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀνάμνησις ἐνὸς μωροῦ, ἀλλὰ δυστυχῶς.»

Ἀνῆψα τὸ κηρίον καὶ ἔκαυσα τὴν ἐπιστολὴν.

Ἐμαθόμεν κατόπιν ὅτι ἡ κόρη τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο δὲν ἀπεδέχθη δυσαρέστως τὰς ἐκδηλώσεις τῶν αἰσθημάτων τοῦ δυστυχῶς Ἀλιβιάδου. Ποῦ λοιπὸν ν' ἀποδοθῇ ὁ θλιβερὸς θάνατός του; Ἐμεινε καὶ θὰ μείνῃ μέχρι τοῦδε μυστήριον. — Ὁ Ἀλέξανδρος μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι πρὸ πολλοῦ

εἶχε πικρατηρήσει παρὰ τῷ Ἀλκιβιάδῃ χρόνιον κάρδιακόν νόσημα καὶ ἴσως τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀφορμὴ τοῦ θανάτου του. Εἰς τὴν ἀπομειμακρυσμένην ἐκείνην τρώγλην, ἐν τῇ μονώσει καὶ τῇ ἐρημίᾳ του, μακρὰν πάσης ἀνθρωπίνης βοήθειας, ἤρκει μία λιποθυμία, ὅπως ἐξαντλήσει τὰς δυνάμεις του, ὅπως εἶτα ὁ κάματος, ἡ ἀδυναμία, ἡ ἀσιτία συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐξησθενημένης ζωικῆς φλογός.

Δὲν προσεῖχον εἰς τοὺς λόγους του ἔβλεπον μόνον ἐνώπιόν μου τὸν φίλον μου νεκρὸν καὶ ἠδιαφόρουν τίς ἡ ἀφορμὴ τῆς καταστροφῆς, ἀφοῦ ἐγνώριζον ὅτι τὸ ἀπώτερον αἴτιον ἦτο πάντοτε τὸ ἀκαταμάχητον πάθος ὑφ' οὗ εἶχε κυριευθῆ.

Ἡ κηδεῖα τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐγένετο διὰ συνεισφορᾶς τῶν φίλων, ἐπομένως δὲν ἦτο μεγαλοπρεπής. — Ἐν μέσῳ τοῦ τρομεροῦ θορύβου καὶ τῆς κινήσεως τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας, ὀλίγοι μόνον φίλοι, ἀλλὰ πάντες συγκεκινημένοι, συνωδεύομεν τὸν προσφιλῆ νεκρὸν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπήγγειλεν ἐν τῷ νηῷ ποίημα πλῆρες πάθους τὸ ὁποῖον ἔγραψεν ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ λαμπτήρος, ἀγρυπνῶν τὴν νύκτα παρὰ τὸν νεκρὸν τοῦ φίλου του.

Ἐβαδίζομεν βραδέως πλησίον ἀλλήλων σιωπηλοὶ καὶ τεθλιμμένοι. Ἐκεῖ παρὰ τοὺς Στύλους τὸ πλῆθος ἐν εὐθυμίᾳ συνωστιζέτο. Αἶφνης αἰσθάνομαι τρέμοντα τὸν βραχίονα τοῦ Ἀλεξάνδρου ὑπὸ τὸν ἰδικόν μου.

Ἴδε, μοὶ ἔλεγε, δεικνύων ὄμιλον τινὰ ἀνερχόμενον παρὰ τὰ Ὀλύμπια.

Ἦτο ἐκείνη! Ἐβάδιζε μετὰ τινος φίλης της καὶ παρ' αὐτὴν ζωηρὸς καὶ εὐχαρὶς νεανίας ὠμίλει καὶ οἱ λόγοι ἦσαν φαίνεται, διασκεδαστικοὶ διότι διὰ θορυβωδῶν γελώτων ἀπεκρίνοντο αἱ δύο νεάνιδες. — Ἡ κόρη ἔρριψεν ἐν βλέμμα πρὸς τὴν παρερχομένην κηδεῖαν καὶ ἐξηκολούθησε τὸν γέλωτά της χωρὶς οὔτε κἀν νὰ ὑποπτευθῆ ὅτι ἐντὸς τοῦ φερέτρου ἔκειτο ἐκεῖνος, ὅστις ἔπεσεν ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν ἔρωτά της. Πρὸς στιγμὴν μὲ κατέλαθεν ἀκαταμάχητος ἐπιθυμία νὰ ῥυθίσω πρὸς αὐτὴν, νὰ τὴν σύρω ἐκ τῆς χειρὸς πρὸ τοῦ φερέτρου καὶ νὰ κράζω πρὸς αὐτήν:

— Ἐλθέ, ἀναγνώρισον τὸ ἄπνουν τοῦτο σῶμα. Ἀσπάσθητι διὰ πρῶτην καὶ τελευταίαν φορὰν τὸν νεκρὸν τοῦτον, ὅστις ἀκόμη σὲ λατρεύει. Δὸς αὐτῷ ἐν δάκρυ σου, ὑστάτην ἐν τῷ τάφῳ παρηγορίαν. — Ἴψον ἐν βλέμμα σου τούλαχ' ἵστον, ὅπως φωτίζη αὐτὸν ἐν τῷ σκότει, εἰς ὃ κατέρχεται ».

Ἄλλ' ἐστράφη καὶ εἶδον τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀλεξάνδρου ψυχρὸν ἥδη καὶ ἀπαθές.....

— Αἶ, φίλε μου, μοὶ λέγει παρακολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματός τήν κόρην, βλέπεις; Ὁ ἔρωσ καταστρέφει.

Ἀθήνησι τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου 1885

A. Σ. ΜΑΤΕΣΙΣ

ΣΤΗ ΠΟΡΤΗ ΣΟΥ

Ε

Ἴν' ἡ γιορτὴ σου σήμερα. Τί μέρα εὐτυχισμένη!

Σήμερα πρέπει νὰ χαρῆ κάθε καρδιά θλιμμένη
Πρέπει τὰ δάκρυα νὰ γένουν ἑλδύροσα λουλούδια
Καὶ τῆς καρδιᾶς οἱ στεναγμοὶ χαρούμενα τραγούδια
Καὶ ποῖς καὶ ποῖς ἀναίσθητος δὲν χαιρετᾷ γιὰ κείνη
Ποῦ τῇ ἴδική της ὠμορφιά σ' αὐτὴ τὴν μέρα δίνει:

Καὶ σεῖς, καυμένα στίβεισ μου π' ἀδιάκοπα χτυπᾶτε
Ζητήστε ἄλλοῦ παρηγοριᾶ καὶ μὴ μὲ τυραννᾶτε.
Δυὸ χρόνια τώρα πέρασαν, δυὸ φλογισμένοι χρόνοι
Ποῦ ὧ θλιμμένος κ' ἔρημος ἀπ' τῆ ματιᾶ της μόνη,
Κ' ἔχω μονάχη μου τροφὴ καὶ μοναχὴ χαρὰ μου
Νὰ σμίξουνε τὰ μάτια της ποτὲ μὲ τὰ δικά μου.

Δυὸ χρόνια! Πῶς ἐπέρασαν! Θαρρῶ, εἶναι χθὲς ἀκόμα
Ποῦ ἄκουσα τῇ χρυσῇ φωνῇ ἀπ' τὸ γλυκὸ σου στόμα,
Πρώτη φορὰ νὰ μοῦ μιλή, καὶ μὲ τὸ μίλημά σου
Ἐμὲ νὰ κάνῃς σκλάβον σου καὶ ἀφέντρα τὴν καρδιά σου.
Σ' ἀγάπησα· καὶ πέρασαν ἐλάκαιροι δυὸ χρόνια
Ὅλοι γεμάτοι βάσανα, ὅλοι καυμοὶ καὶ πόνοι.

Εἴν' ἡ γιορτὴ σου σήμερα. Ἡμέρα εὐτυχισμένη
Σήμερα πρέπει νὰ χαρῆ κάθε καρδιά θλιμμένη.
Κι' ὅλοι λουλούδια δροσερὰ νὰ κόψουνε γιὰ κείνη,
Ποῦ τῇ δική της ὠμορφιά σ' αὐτὴ τῇ μέρα δίνει.
Μὰ ἐγὼ στῶν ἄλλων τῆς χαρᾶς τὰ δάκρυά μου σμίγω
Γιατὶ θυμοῦμαι, γρήγορα μακρὰ σου πῶς θὰ φύγω.

Ἄν στῶν ματιῶν σου ἔδλεπα τοῦλάχιστον τὴν ἄκρη
Κρυφὰ, κρυφὰ νὰ φαίνεται γι' ἀγάπῃ μου ἓνα δάκρυ,
Ἄν ἤξευρα πῶς κάποτε κ' ἐμένα θὰ θυμᾶσαι
Ἐνῶ μὲ γέλοισ καὶ χαρᾶς τριγυρισμένη θᾶσαι,
Θὰ τῶχα γιὰ παρηγοριᾶ—Μὰ τώρα πῶς νὰ χοίρω
Ποῦ σ' ἀγαπῶ καὶ καίομαι κι' ἂν μ' ἀγαπᾷς δὲν ἔρω!

Ἀθήνησι, 1885

M. ...